

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Filologie și studii culturale
1.4 Domeniul de studii	Filologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română, limba și literatura engleză
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	33.10

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Introducere în naratologie		
2.2 Aria de conținut	Teorie literară (structuralism, naratologie, teoria genurilor). Literatură de expresie engleză.		
2.3 Responsabil de curs	conf. dr. Adrian Oțoiu —		<i>a@otoiu.com</i>
2.4 Titularul activităților de seminar	conf. dr. Adrian Oțoiu —		<i>a@otoiu.com</i>
2.5 Anul de studiu	II	2.6 Semestrul	II
2.7 Tipul de evaluare	E	2.8 Regimul discipl.	DS DA

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar / laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar / laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					4
Pregătire seminarii, teme, referate, portofolii și eseuri					0
Tutoriat					1
Examinări					2
Participare la analizele de text de pe forumul online (extensie a seminarului)					28
3.7 Total ore studiu individual	47				
3.8 Total ore pe semestru	75				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cunoașterea noțiunilor generale de teorie literară din liceu este un avantaj, însă nu o condiție.
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Cunoștințe: Definirea conceptelor și identificarea și exemplificarea limbajului specific teoriei literare; cunoașterea unor metode de analiză specifice; abordarea interdisciplinară a textului literar (în conexiunile sale culturale și văzut ca un caz particular situat în intermedialitate cu filmul, mediile online, <i>performance</i> sau muzica).</p> <p>Abilități:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea conceptelor de teorie a narațiunii și adaptarea a noțiunilor astfel dobândite la varietatea infinită a textelor literare. Dezvoltarea aptitudinii de a aborda textul literar într-o varietate de maniere, folosind o varietate de instrumente critice. Abilitatea de a relaționa tehnicile mobilizate de textul narativ de efectul estetic și emoțional căutat de autor. Evaluarea calităților unui text din perspectiva mobilizării efective a tehnicilor astfel identificate. • Dezvoltarea aptitudinii de aplicare operațională a noțiunilor de teorie literară la texte date. Emiterea de ipoteze critice pe baza acestor aplicații.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. Relaționarea în echipă, paralel cu dezvoltarea spiritului competitiv. • Oferirea unor „cărămizi” conceptuale de bază care să poată duce la dezvoltare profesională ulterioară și la adaptarea la evoluțiile ulterioare ale acestei discipline atât de dinamice (de ex. noile domenii ale intermedialității sau a studiilor <i>post-naratologice</i>), pe linia formării continue. <p>Pentru cei care vor avea cariere în afara învățământului:</p> <ul style="list-style-type: none"> – în profesii din zona bibliotecilor – identificarea valorii estetice și epistemologice a unui text și pe baza componentelor sale structurale; – în industria spectacolului – capacitatea de a face recomandări, pe valorii textelor date, privind repertoriile teatrelor de păpuși sau a cercurilor de specialitate

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Introducerea noțiunilor fundamentale de teorie literară, așa cum funcționează acestea în lumea anglo-saxonă. Transformarea acestor noțiuni în unelte operaționale în contactul de zi cu zi al studentului cu textul literar.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • La capătul acestui modul, studentul va trebui să fie în stare să identifice tipul de text, să-l încadreze în tipologia genurilor și speciilor literare, să abordeze principalele categorii specifice și să explice rolul diverselor figuri retorice, al tropilor și elementelor de compoziție. • Se urmărește totodată dezvoltarea simțului critic al studenților, precum și discernământul analitic. În numeroase situații în care anumite concepte naratologice sunt tratate diferit (și deseori chiar divergent) de către diferiți teoreticieni,

	<p>studentilor nu li se va impune o soluție prestabilită, ci li se va recomanda să opteze pentru teoria cea mai potrivită modului lor de gândire.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se va asigura fundamentul conceptual și instrumental pentru abordarea textului literar în anii ce urmează, precum și abilitățile de analiză necesare; toate acestea vor putea fi exersate și îmbogățite ulterior.
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs		Ore
<p>Metode didactice folosite: Prelegerea susținută cu slide-uri PowerPoint. Problematizarea. Studiul de caz. Lucrul cu eșantioane (fragmente) de texte. Proiecția de film.</p>		
<p>Online: <i>în cazul desfășurării online a cursurilor / seminarilor</i> se vor folosi următoarele mijloace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pagina dedicată a cursului pe platforma Canvas Instructure. Pentru anul univ. 2021-2022 aceasta este https://canvas.instructure.com/courses/2600196 - Toată bibliografia este downloadabilă de pe pagina Reading List din Canvas sau de pe pagina de web kidlit.com/otoiu. La fiecare carte am adăugat link-uri către volumul respectiv din Biblioteca Județeană Petre Dulfu și cea a Universității, către site-ul Archive.org, dar și către librăriile cu prezență fizică în oraș. - Cursul se va desfășura pe aplicația de videoconferință BigBlueButton din Canvas, în principal pe baza unor prezentări PowerPoint. - Unele cursuri vor fi înregistrate ca prezentări video, fiind încărcate pe canalul de YouTube al dr. Adrian Oțoiu - Parte a cursului vor fi și fragmente video elaborate de terțe persoane și care vor fi integrate în paginile de prezentare de pe Canvas. - Există pagini speciale pentru întrebări și comentarii privind materialul de curs, iar răspunsurile se vor da fie în scris pe această pagină, fie prin înregistrări audio 		
<p>Temele cursurilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genuri și specii literare. Literaturitatea. Literatura și celelalte arte. Ficțional și referențial. .... → 0,5 oră • Elemente de teorie a poeziei. Metrică, ritm, rimă și versificație. Figuri de stil (tropi): metafora, comparația, metonimia. Figuri retorice (litota, anafora, anacolutul, paralelismul). Poezia modernă și problematica ei specifică. .... → 2 ore • Genul dramatic și specificul său. Specii dramatice (commedia dell'arte, comedia, masca, tragedia, melodrama, teatrul absurdului). Dialog, monolog. Personajul dramatic și caracterizarea acestuia ..... → 0,5 oră • Genul epic și specificul său. Specii (basmul, nuvela, povestirea, romanul). Elemente de naratologie. Tipuri de narațiuni – de la narațiunea istorică la cea juridică, documentară, psihanalitică. Diferența între acestea și narațiunea cu caracter 		

ficțional. → 0,5 oră • Instanțe narative: Narator / Naratar, Cititor implicit / autor implicit. Situația acestor categorii în narațiunea autobiografică. .... → 2 ore • Nivele narative: narațiune matrice și hiponarațiune. Narațiuni etajate de tip “cutii chinezești”. <i>Mise en abyme</i> . Violarea pactului ficțional. Metalepse ascendente și descendente. .... → 1 oră • Punctul de vedere. Dificultăți de abordare. Principalele criterii de abordare ale punctului de vedere: criteriul gramatical, criteriul cunoașterii, criteriul factorului interes, criteriul ideologic, criteriul optic. Principalele teorii asupra punctului de vedere: Pouillon, Todorov, Genette, Jaap Lintvelt, Schlomith Rimon-Kenan, Paul Vitoux, Bertil Romberg, Lubomir Dolezel, Boris Uspenski. .... → 2 ore • Timpul narațiunii: <i>temps du récit</i> și <i>temps de la narration</i> . Dinamica timpului narativ. Prolepse, Analepse. Accelerarea și decelerarea timpului narativ. .... → 1 oră • Moduri de reprezentare ale vorbirii și a gândirii în ficțiune: discurs direct, discurs indirect. Problematika discursului indirect liber (FID). .... → 0,5 oră • Reprezentarea gândirii: psihonarațiunea, monologul interior, <i>stream-of-consciousness</i> (fluxul gândirii). .... → 1 oră • Problematika personajului. Tipuri de caracterizare a personajului. Personajul reflector. .... → 1 oră • Narațiunea la persoana a doua – dificultăți de încadrare și ambiguitate funcțională (Bruce Morrisette et al.) .... → 0,5 oră • Stiluri funcționale și reciclarea acestora în roman. Elemente de intertextualitate. Teoria intertextualității elaborată de Julia Kristeva și dezvoltată de Genette și Riffaterre. Paratext, peritext, epitext. Arhitext. .... → 1 oră • Elemente de teorie literară „exportate” către media și alte arte. Hipertext electronic și hipertext de hârtie. Despre (im)posibilitatea unui roman hipertextual..... → 0,5 oră <p style="text-align: right;">TOTAL 14 ore</p>
--

8.2 Seminar	ore
<p>Metode folosite:</p> <ul style="list-style-type: none"> • expunere sistematică • lectura ghidată; observația (elementelor relevante ale textului ficțional); demonstrația (bazată pe aceste elemente) • metode euristice: învățarea prin descoperire, problematizarea elemente de scriere creativă (ex : dezvoltarea sau modificarea unui text astfel încât naratorul să devină necreditabil, sau intruziv ; crearea unei situații de metalepsă narativă). <p>Materiale :</p> <ul style="list-style-type: none"> • proiecții PowerPoint elaborate de titularul de curs pentru majoritatea cursurilor, care prezintă într-o forma vizuală, animată, conceptele principale (exemple: <i>Tipologia narațiunilorșor de la literar la grafic și performativ; Instanțele narative, Cazuri de naratori necreditabili, Metalepsa, Embedded narratives (nivele diegetice), Comparație între Direct Discourse, Indirect Discourse, și Free Direct Discourse, Free Indirect Discourse</i>) • <i>handout</i>-uri cu sistematizări grafice (ex: <i>cercul tipologiilor PoV al lui Füger; tipuri de intertextualitate</i>) • tabele și fișe de completat la seminar cu caracteristicile unui anume fenomen studiat (ex.: <i>Elemente definiției pentru Showing & Telling Mode ; Caracteristicile FID</i>) • forumul online al disciplinei de la http://englit.myforum.ro/viewforum.php?f=68 folosit 	

atât pentru familiarizarea studenților cu textele ce urmează a fi abordate, fie pentru lansarea unor competiții de analiză texte.

Online: (în situația desfășurării online a seminariilor:

- Pentru anul univ. 2021-2022 locul de desfășurare va fi pe platforma educațională Canvas Instructurr: <https://canvas.instructure.com/courses/2600196>
- **Seminarile** se vor desfășura în principal ca postări în timp real (și cu limitări de timp pentru fiecare temă de discuție, exact ca într-un seminar face-to-face) pe forumurile de Discussions din Canvas. Concluziile vor fi formulate live în videoconferință BBB (care va funcționa în paralel în tot acest timp).

- seminarul va consta din sesiuni aplicative, unde studenții vor identifica pe text elementele studiate la curs.
- Astfel, de exemplu, la seminarile despre *Point of view in fiction* se vor aplica tipologiile punctului de vedere elaborate de G. Genette, Franz Stanzel, Norman Friedman, Wilhelm Füger, Boris Uspenski ;

TEMELE SEMINARILOR

(câte 2 ore fiecare; total 14 ore) :

1. Genurile literare. Textul dramatic și caracteristicile sale. Textul liric și elementele sale constitutive (ritm, picior metric, rimă, strofă ; poezia cu formă fixă)
  2. Narativitate literară și extraliterară (grafică, cinetică, filmică, performativă). Ficționalitate.
  3. Instanțele narrative (narator, naratar, *implied reader*, *implied author*, *actual reader*, *actual author*).
  4. Tipuri de narator (*overt/covert*, *unreliable*, *intrusive*, *self-conscious*). Motive ale necredibilității naratorului.
  5. Punctul de vedere în ficțiune. Analize de texte după grilele principalilor naratologi (Friedman, Genette, Füger...)
  6. Showing versus Telling. Tipuri de discurs. *Free indirect discourse*. Analize contrastive, transformări de texte.
  7. Personajul literar. Tipologie și tehnici de caracterizare. Timpul în narațiune: *temps de l'histoire* și *temps du récit*. Analepse și prolepse și rolul lor în narațiune.
- Activitatea seminarului va fi pregătită și continuată pe forumul nostru online, la <http://englit.myforum.ro>. Multe texte vor fi postate în prealabil pe forum de către moderator (titularul seminarului și cel al cursului), pentru ca studenții să le poată studia pe îndelete acolo, să indentifice elementele cerute și să-și posteze apoi analizele. Feedback-ul titularului de seminar va veni atât sub forma unor postări rezumative, cât și a unor discuții conclusive în cadrul seminarului propriu-zis. Un exemplu curent de asemenea discuții online aici: <http://englit.myforum.ro/viewforum.php?f=51>

BIBLIOGRAFIE

Texte primare:

- Bal, Mieke – *Narrative Theory: Critical Concepts in Literary and Cultural Studies*, vol. I: Major Issues in Narrative Theory, London/New York: Routledge, 2001
- Booth, Wayne C. – *The Rhetoric of Fiction*, 2nd edition, Chicago/London: The University of Chucago Press, 1983.
- Chatman, Seymour– *Coming to Terms: The Rheotirc of Narrative in Fiction and Film*,

Ithaca/London: Cornell UP, 1990

- Chatman, Seymour - *Story & Discourse. Narrative Structure in Fiction & Film*, Cornell 1980.
- Cohn, Dorrit- *The Distinction of Fiction*, Baltimore: Johns Hopkins UP, 1999
- Cohn, Dorrit- *Transparent Minds: Representing consciousness in Fiction*, Princeton UP: 1978.
- Eder, Jens et al. (eds.) – *Characters in Fictional Worlds: Understanding Imaginary Beings in Literature, Film, and Other Media*, Berlin/New York: De Gruyter, 2010. (în special articolele semnate de Henriette Heidebrink, pp.67-110, Maria Reicher, pp. 111-134, Richard Gerrig, pp. 357-376, Uri Margolin, pp. 400-414).
- Fludernik, Monika - *Introduction to Narratology*, Routledge 2009
- Forster, E. M. - "Flat and Round Characters", in *The Theory of the Novel*, Philip Stevick (ed.), New York: The Free Press, Macmillan, 1967.
- Friedman, Norman- "Forms of the Plot", in *The Theory of the Novel*, Philip Stevick (ed.), New York: The Free Press, Macmillan, 1967, pp.154-164
- Friedman, Norman- "Point of View in Fiction", in *The Theory of the Novel*, Philip Stevick (ed.), New York: Macmillan, p.108-137
- Genette, G.- *Figures III*, Paris: Seuil 1988
- Herman, David – *Cambridge Companion to Narrative*, Cambridge UP, 2007;
- Hyland, Ken – *Metadiscourse: Exploring Interaction in Writing*, London/New York: Continuum, 2005.
- Lintvelt, Jaap- *Punctul de vedere*, București: Univers.
- Lodge, David - *The Art of Fiction - Illustrated Classic & Modern Texts*, New York: Viking, 1992,
- Oțoiu, Adrian – „Metalepse și alte întâlniri imposibile” în *Trafic de frontieră*, Paralela 45, 2000, pp. 86-134.
- Oțoiu, Adrian – „Babelul vocilor : Cum să fii simultan înăuntru și în afară” și Ambiguizarea rolurilor narative” în *Ochiul bifurcat, limba sașie*, Paralela 45, 2003, pp.117-236.
- Pavel, Thomas- *Fictional Worlds*, Cambridge MA: Harvard UP, 1986;
- Phelan, James and Peter Rabinowicz (eds.) – *A Companion to Narrative Theory*, Blackwell, 2005.
- Prince, Gerald - *Narratology. Form and Functioning of Narrative* Berlin: Mouton 1982.
- Romberg, Bertil- *Studies in the Narrative Technique of the First Person Novel*, Norwood, 1979
- Ryan, Marie-Laure – *Narrative as Virtual Reality. Immersion and Interactivity in Literature*, Baltimore: John Hopkins University Press, 2001;
- Schlomith Rimón, Kenan, *Narrative Fiction: Contemporary Poetics*, London/New York: Routledge, 2005.
- Stanzel, Franz- *A Theory of Narrative*, trans. Charlotte Goedsche, Cambridge UP, 1986.
- Todorov, Tzvetan- *The Poetics of Prose*, Ithaca: Cornell UP, 1977
- Uspenski, Boris- *A Poetics of Composition. The Structure of the Artistic Text and Typology of Compositional Form*, Berkeley: California UP, 1973
- Waugh, Patricia- *Metafiction: The Theory and Practice of Self-Conscious Fiction*, London: Methuen, 1984.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- *Viiitori profesori*: dincolo de orizontul universității, stăpânirea de către studenți a unor noțiuni fundamentale de teorie a narațiunii îi pregătește pe aceștia pe linia predării textelor literare din programa

de Limba engleză la învățământul preuniversitar. Complementând noțiunile de teorie literară predate la cursul omonim (în limba română) cu informații actualizate din naratologia anglo-saxonă, cursul contribuie totodată la formarea profesorilor de limba română, care predau noțiuni de teorie literară încă din clasa a V-a.

- *Redactori, editori, referenți culturali:* dobândirea de elemente de gândire analitică și critică, formarea gustului estetic, capacitatea de a-și sprijini judecățile da valoare pe criterii științific solide.
- *Traducători:* prezentarea contrastivă (română vs. engleză) a noțiunilor îl pregătește pe viitorul traducător pentru sarcinile specifice muncii sale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea și înțelegerea noțiunilor de bază ale naratologiei.	1. Test scris cu circa 25 întrebări referitoare la istoria basmului literar englez, la terminologia postmodernă (metaficțiune, parodie, intertextualitate).	25%
		2. Analiză naratologică a unui text dat (5 itemi din care, din care ultimul este de <i>creative writing</i>)	35%
10.5 Seminar	Capacitatea de aplicare a noțiunilor naratologice la texte la prima vedere. Capacitatea de a corela caracteristicile elementele naratologice cu funcția lor expresivă și stilistică. Determinarea valorii estetice a unui text pe baza jocului acestor elemente. Realizare a min. 20 puncte de seminar (se pot obține între 1 și 5 puncte pentru activitatea la fiecare seminar).	3. Activitatea la seminar (discuții pe baza textelor primare din bibliografie și a selecțiilor de texte critice)	40%
		4. Activitatea pe forumul online Canvas – unde vor fi postate teme de analiză naratologică depășind volumul de lucru realizabil la seminar.	
10.6 Standard minim de performanță			
Identificarea elementelor esențiale ale analizei naratologice, chiar și în absența unei argumentații susținute; analiză chiar nuanțată a cel puțin 30% din elementele solicitate; flux cât de cât logic al demonstrației; corectitudinea limbii engleze, chiar și lipsită de expresivitate și precizie.			

Data completării	Titulari	Semnătura
	Curs: conf. dr Adrian Oțoiu	
	Seminar: conf dr. Adrian Oțoiu	
Data avizării în Departament: 10.07.2023	Director Departament Lect.dr. Anamaria Fălăuș	
Data aprobării în Consiliul Facultății: 13.07.2023	Decan Conf.dr. Ioan Mircea Farcaș	